

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/105/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619202443
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5619202443.4

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti V. E., nar. XX. XX. XXXX, H. E., nar. XX. XX. XXXX E. Y. E., nar. XX. XX. XXXX, prihlásené k trvalému pobytu bytom Q. XXXX/XX, N. Y., v súčasnosti bytom Centrum pre rodiny a deti Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok 033 01, IČO: 00 634 786, deti rodičov: E. E., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu Q. XXXX/XX, N. Y., v súčasnosti Q. XXXX/XX, N. Y. a Y. E., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu Q. XXXX/XX, N. Y., v súčasnosti bytom Q. XXXX, za účasti Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok 033 01, IČO: 00 634 786, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi V. E., nar. XX. X. XXXX, H. E., nar. XX. X. XXXX E. Y. E., nar. XX. X. XXXX, ktorá s a v y k o n á v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, 033 01, IČO: 00 63 47 86.

II. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš j e p o v i n n ý dvakrát ročne vždy k 31. 12. a 1. 7. kalendárneho roka podať správu súdu o výkone ústavnej starostlivosti.

III. Súd u k l a d á rodičom maloletých detí povinnosť v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti upraviť rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti.

IV. Otec maloletých detí j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí V. E., nar. XX. X. XXXX, H. E., nar. XX. X. XXXX a Y. E., nar. XX. X. XXXX mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté deti podľa § 62 ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a to na každé dieťa, vždy do každého 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred Centru pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok 033 01, IČO: 00 63 47 86, počnúc od právoplatnosti uznesenia o nariadení ústavnej starostlivosti.

V. Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí V. E., nar. XX. X. XXXX, H. E., nar. XX. X. XXXX E. Y. E., nar. XX. X. XXXX mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté deti podľa § 62 ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a to na každé dieťa, vždy do každého 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred Centru pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok 033 01, IČO: 00 63 47 86, počnúc od právoplatnosti uznesenia o nariadení ústavnej starostlivosti.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 28. 08. 2019 podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi z dôvodu, že matka neupravila svoje rodinné, bytové a sociálne pomery. Návrat detí do rodinného prostredia nie je možný. V podnete na začatie konania uvádzal, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/129/2019 zo dňa 8. 1. 2019 boli maloleté deti V. E., nar. XX. X. XXXX, H. E., nar. XX. X. XXXX E. Y. E.Č., nar. XX. X. XXXX zverené do osobnej starostlivosti matky. Otcovi súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Súčasne súd nariadil nad maloletými deťmi výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí (pobyt v zariadení Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku). Rozsudok nadobudol právoplatnosť 1. 3. 2019. Otec o deti neprejavuje záujem. Matka deti kontaktuje zriedkavo. Po krátkodobých pobytoch detí u matky bola zistená nedostatočná hygiena detí (v jednom prípade kožné ochorenie svrab). Deti navštevujú špeciálnu základnú školu internátnou formou. Matka detí žije s partnerom v mestskom nájomnom byte bez vody, vykurovania a hygienického zariadenia. V októbri 2019 má termín pôrodu. Matka nemá žiadny príjem, je bez evidencie na úrade práce a nevybavila si ani občiansky preukaz. Nemá podmienky na starostlivosť o deti. Výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel.

2. Uznesením zo dňa 25. 10. 2019 sp. zn. 9P/105/2019 súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi podľa § 23 ods. 2 a § 24 CMP.

3. Uznesením zo dňa 30. 8. 2019 sp. zn. 9P/105/2019 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti odovzdané do dočasnej starostlivosti Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok. Rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu mesačne na každé dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov na účet Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok odovzdania maloletých detí do zariadenia. Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti.

4. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti otca maloletých detí (§ 31, § 33 ods. 2 CMP, § 178 ods. 2, § 180, § 183 ods. 1 CSP), ktorý sa na pojednávanie neustanovil, neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a ani nežiadal o odročenie pojednávania. Predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené do vlastných rúk 28. 11. 2019. Súd začal pojednávanie v neprítomnosti matky, ktorá sa po začatí pojednávania dostavila a súd vykonal jej výsluch.

5. Matka maloletých detí na pojednávaní vypovedala, že chce mať deti doma, ale nemá na to podmienky. Musí dať urobiť schody. Ona má k dispozícii na bývanie dve izby. Žije s partnerom X. Y., s ktorým má dcéru X. E.. V dome býva aj brat jej druha. Deti sa pýtajú domov. Plačú, keď idú z domu preč. Ešte nie je rozvedená. Jej partner vychádza s deťmi dobre. Doteraz dostávala dávky v hmotnej núdzi okolo 140 eur. Platila byt a partnerov brat platil elektriку. X. Y. teraz chodí do roboty a nejakو sa im podarí zabezpečiť podmienky pre deti. Možno skôr ako do jedného roka. Deti by chcela preložiť do školy na Nábřeží, aby nemuseli chodiť do Liptovského Jána. Ona nie je nájomníčkou bytu, v ktorom býva. Už bola v tejto veci na mestskom úrade.

6. Kolízny opatrovník uvádzal, že dôvody na nariadenie ústavnej starostlivosti trvajú. Matka má nezodpovedný prístup ku výchove. Deti u matky nemajú zabezpečené podmienky na zdravý psychický a fyzický vývoj. Matka nemá vytvorené vhodné bytové a sociálne pomery pre deti. Otec sa o deti žiadnym spôsobom nezaujíma.

7. Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok uvádzalo, že deti sú v centre od 4. 10. 2018. Adaptácia prebehla bez väčších problémov. Deti sú dobre adaptované, prispôsobivé, vďačné, poslušné a úslužné. Trpia ľahkou mentálnou retardáciou, preto navštevujú špecializovanú Základnú školu internátnu s materskou školou v Liptovskom Jáne, kde s nimi nie sú žiadne problémy a prospievajú. V. navštevuje 4. ročník základnej školy, H. navštevuje 1. ročník základnej školy a Y. navštevuje materskú školu. Deti nemajú žiadne mimoriadne výdavky. Ich výdavky sú primerané deťom ich veku. Snažia sa o udržanie väzby medzi deťmi a rodinným prostredím, predovšetkým cez matku. Otec o deti nejavil žiadny záujem. Deti absolvovali pobyty u matky, najmä počas prázdnin. Deti túžia po návrate domov. Zo strany

matky záujem je, ale jej aktivita poklesla vzhľadom na nový partnerský vzťah, tehotenstvo a pôrod. Po pôrode sa jej aktivity voči zariadeniu obnovili. S matkou bol dohovorovaný prázdninový pobyt detí od 23. 12. 2019 do 2. 1. 2020. Žiadne osoby blízke deťom neprejavili záujem o nejakú inú formu starostlivosti o deti. Matka vyvíjala aktívny záujem o deti. Deti majú k matke vzťah. Strávili s matkou nejaký čas. Pobyt v zariadení deťom prospel a je na posúdení orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže, či je potrebné pokračovať v ústavnej starostlivosti, alebo nehľadať iné riešenia. Ústavnú starostlivosť ponecháva na zváženie súdu.

8. Okrem výsluchu matky súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise: fotokópie rodných listov maloletých detí číslo listu, ďalej iba čl. 4-6, fotokópia žiadosti o zaslanie súhlasu na prijatie detí do ZVRS čl. 7, správa Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok z 22. 8. 2019 čl. 9-10, súhlas Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok s umiestnením maloletých detí čl. 11, lustrácie v registri obyvateľov účastníkov konania čl. 13-17, lustrácia v Sociálnej poisťovni otca maloletých detí čl. 32-33, správa Sociálnej poisťovne čl. 39, správa z prešetrenie pomerov kolíznym opatrovníkom čl. 44-45, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš s prílohami čl. 48-57, správa mesta Liptovský Mikuláš z 10. 12. 2019 čl. 60; pripojený spis Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/129/2018, najmä rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/129/2018 zo dňa 8. 1. 2019.

9. § 54 zákona o rodine (ZR)

(1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

§ 55 ZR

(1) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

(2) Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

(3) Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

10. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo súd zistil nasledovné. Rodina je dlhodobo sledovaná od marca 2013, keďže zdravotnícke zariadenie oznámilo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, že matka nenastúpila na plánovanú operáciu maloletého H.. Operáciu srdca H. absolvoval potom v júli 2013. Na prípadovej konferencii dňa 14. 11. 2018 bolo zistené, že H. nemal absolvovanú kontrolu v kardiologickej ambulancii. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/129/2019 zo dňa 8. 1. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 1. 3. 2019 boli maloleté deti V. E., nar. XX. X. XXXX, H. E., nar. XX. X. XXXX E. Y. E., nar. XX. X. XXXX zverené do osobnej starostlivosti matky s oprávnením maloleté

deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otcovi súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí minimálnym výživným (mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov). Súd nariadil nad maloletými deťmi výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí - pobytom v zariadení Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. V tom čase rodičia maloletých detí nežili v spoločnej domácnosti. Matka nemala zabezpečené vlastné bývanie a žila u svojej matky. Otec detí býval u svojej sestry. Deti navštevovali Špeciálnu základnú školu internátnu s materskou školou v Liptovskom Jáne. Keďže neboli splnené podmienky na návrat detí do domáceho prostredia po uplynutí doby výchovného opatrenia (na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí) na návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš súd nariadil neodkladné opatrenie. Uznesením zo dňa 30. 8. 2019 sp. zn. 9P/105/2019 súd nariadil odovzdanie maloletých detí do dočasnej starostlivosti Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok.

11. Počas pobytu detí v Centre pre rodiny a deti Liptovský Hrádok sa o deti zaujímala iba matka. Otec a ani iné blízke osoby o deti nejavili žiadny záujem. Deti u matky absolvovali niekoľko pobytov. Vzťah medzi deťmi a matkou je dobrý. Matka sa prechodne o deti zaujímala menej po otehotnení s novým partnerom a tesne po pôrode (X. E. v novembri 2019). V súčasnosti sa o deti zaujíma v rovnakej intenzite ako pred otehotnením.

12. Matka detí žije v spoločnej domácnosti s X. Y. a ich spoločnou dcérou X. E. na adrese Q.É. XXXX/XX, N. Y.. Podľa vyjadrenia matky má jej partner X. Y. s jej deťmi dobrý vzťah. Nájomcom bytu je A. Y. (otec partnera matky X. Y.). V spoločnej domácnosti s matkou, jej partnerom a dcérou X. žije aj brat partnera matky A. Y. ml. s manželkou H.. Otec maloletých detí býva u starej matky na adrese Q. XXXX, N. Y.. Mesto Liptovský Mikuláš sa vyjadrilo, že matka detí býva v byte neoprávnene, lebo nie je nájomníčkou bytu a podmienky v byte nepovažuje za vhodné na návrat detí do domáceho prostredia. Byt sa nachádza na poschodí, pozostáva z kuchyne a izby. V byte je pec na pevné palivo. Do domácnosti nie je privedená voda. Hygiena je na nízkej úrovni. Do bytu vedú strmé schody. Podľa názoru kolízneho opatrovníka byt nie je vhodný na návrat detí do domáceho prostredia.

13. Maloleté deti navštevujú Špeciálnu základnú školu s materskou školou internátnou v Liptovskom Jáne (týždenné pobyty). V. navštevuje 4. ročník základnej školy, H. navštevuje 1. ročník základnej školy a Y. navštevuje materskú školu.

14. Súd nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, keďže v súčasnosti nie je možné zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. V súčasnosti je výchova detí vážne ohrozená, ak by sa vrátili do domáceho prostredia. Ani predchádzajúce výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b/ ZR nevedlo k náprave. Rodinné a sociálne pomery neumožňujú návrat detí do výchovného prostredia ani jedného z rodičov. Otec o deti nejaví záujem a o jeho postoji k deťom svedčí skutočnosť, že sa nedostavil na pojednávanie. Len nedostatočné bytové a majetkové pomery sa nepovažujú za ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy. Deti však musia mať zabezpečené také prostredie, ktoré ich neohrozuje na živote a zdraví. Krátkodobé návštevy detí v domácom prostredí zvládajú deti aj matka. Medzi krátkodobou návštevou detí u matky a dlhodobým pobytom detí z perspektívy výlučnej rodičovskej starostlivosti je rozdiel. Matka systematicky iba s problémami dokázala deťom poskytovať primeranú starostlivosť a v minulosti dochádzalo aj k zanedbaniu zdravotnej starostlivosti. Na rozdiel od minulosti sa matka musí starať o ďalšie dieťa v útlom veku. Matka nedokáže aktuálne pripraviť deťom také podmienky, aby neboli ohrozené na zdraví a vývoji.

15. Deti budú umiestnené v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, ktoré dôverne poznajú, lebo v tomto zariadení sa vykonávalo výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b/ ZR a nachádzajú sa v ňom na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia. Zariadenie je blízko miesta bydliska matky, čo predstavuje podmienky pre zachovanie rodinných a citových väzieb.

16. Keďže súd sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti, nariadil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš povinnosť dvakrát ročne podať správu súdu o výkone ústavnej starostlivosti.

17. Súd uložil rodičom maloletých detí povinnosť v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti upraviť rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti.

18. Maloleté deti majú obvyklé výdavky zodpovedajúce ich veku (odsek 7, 13 odôvodnenia rozsudku). Otec maloletých detí je spoluposudzovanou osobou na dávke v hmotnej núdzi s matkou maloletých detí v roku 2019 vo výške 148,90 eur, od decembra 2019 vo výške 219 eur (ako člen domácnosti). Otec maloletých detí nie je zamestnaný a nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Matka maloletých detí poberá rodičovský príspevok 220,71 eur mesačne a prídavky na jedno dieťa 24,34 eur mesačne a dávky v hmotnej núdzi ako otec maloletých detí, keďže sú posudzovaní spolu ako členovia domácnosti. Súd uložil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletých detí minimálnym výživným, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté deti podľa (§ 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov) a to na každé dieťa podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 81 ods. 1, 2 ZR). Prijímateľom výživného je Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Súčasné osobné a majetkové pomery rodičov im neumožňujú prispievať vyššou sumou výživného (aktuálne je výška minimálneho výživného 28,79 eur mesačne).

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 v spojení s § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia uznesenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 59 ods. 1 CMP, § 355 ods. 2, § 359, § 362 ods. 1 CSP).vyhotoveniavyhotovsúde

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáhal (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozhodnutia o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44, § 111 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.